

NOTA: QUEN TEÑA QUE RECUPERAR VÁRIOS TEMAS DEBERÁ OBTENER UN MÍNIMO DE 5 PTOS EN CADA UN DELES

NOME _____ **GRUPO** _____

- ## 0. Expresión escrita / expresión matemática / presentación

1. i. Estudar, dependendo do valor de k , a continuidade da función $f(x) = \frac{kx^2 - 4}{x + 2}$, e indicar se é posible en algun caso estender o seu domínio con continuidade.
ii. Usando a definición de derivada, obter o valor de k para que $f'(1) = 0$.

i. A función $f(x)$ é contínua en todo o seu domínio, por ser cociente de funcións contínuas. Como $\text{Dom } f = \mathbb{R} - \{-2\}$, estudaremos en particular a continuidade en $x = -2$.

Para $x=-2$ temos que $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{kx^2-4}{x+2} = \frac{4k-4}{0}$. Este límite será ∞ se $k \neq 1$ e será unha indeterminación do tipo $\frac{0}{0}$ no caso de que $k=1$. Polo tanto se $k \neq 1$, $f(x)$ presentará unha discontinuidade de salto infinito en $x=-2$.

Se $k=1$ resulta $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2-4}{x+2} = \lim_{x \rightarrow -2} x-2 = -4$, así que $f(x)$ presentará una discontinuidad de tipo evitábel en $x=-2$.

Neste ultimo caso, é posíbel estender o domínio da función con continuidade a toda a recta real, definindo $f(-2) := -4$, de xeito que a función estendida toma a forma

$$\hat{f}(x) = \begin{cases} \frac{x^2-4}{x+2} & \text{se } x \neq -2 \\ -4 & \text{se } x = -2 \end{cases} \quad \text{ou também } \hat{f}(x) = x - 2, \text{ que é contínua em } \mathbb{R}.$$

ii. A derivada en $x=1$ é:

$$f'(1) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1+h) - f(1)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{k(1+h)^2 - 4}{1+h+2} - \frac{k-4}{3}}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{k(1+2h+h^2) - 4}{h+3} - \frac{k-4}{3}}{h} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{k+2kh+kh^2-4}{h+3} - \frac{k-4}{3}}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{3k+6kh+3kh^2-12-kh+4h-3k+12}{h} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{5kh + 3kh^2 + 4h}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} 5k + 3kh + 4 = 5k + 4$$

Como a condición é $f'(1)=0$, resulta $5k+4=0 \Leftrightarrow k=-\frac{4}{5}$.

1	
1	

2. i. Enunciado e interpretación xeométrica do Teorema de Bolzano.
ii. Estudar de xeito razoado se é posíbel afirmar que a ecuación $\operatorname{sen} x + 2x = 1$ ten algunha solución real? Procurar de forma razonada un intervalo que conteña tal solución, se existe.

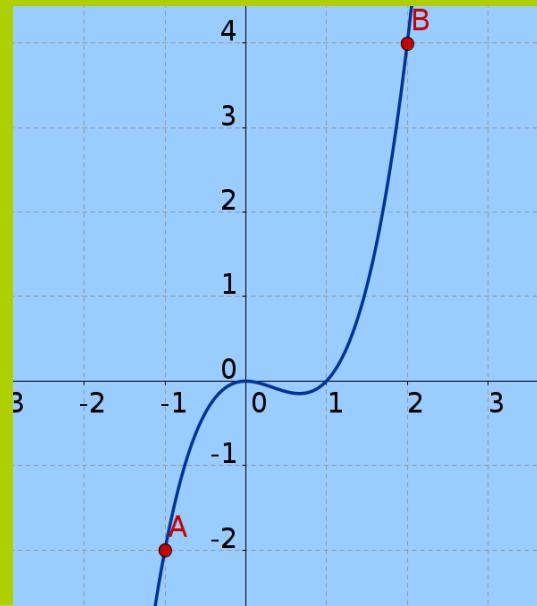
i. Sexa unha función $f(x)$ contínua no intervalo $[a, b]$ e tal que f toma valores de signo oposto nos extremos do intervalo; nestas circunstancias $\exists c \in (a, b) / f(c)=0$.

Resulta evidente que se a función é contínua debe alcanzar todos os valores comprendidos entre $f(a)$ e $f(b)$, entre os que está 0, xá que $f(a)$ e $f(b)$ son de signo oposto. A única posibilidade de que non sexa así é que a función sexa discontinua.

ii. $\operatorname{sen} x + 2x = 1 \Leftrightarrow \operatorname{sen} x + 2x - 1 = 0$

Se definimos $f(x) = \operatorname{sen} x + 2x - 1$, esta función é contínua en \mathbb{R} , e ademais $f(0) = -1 < 0$ e $f\left(\frac{\pi}{2}\right) = \pi > 0$, logo está nas hipóteses do Teorema de Bolzano, polo que:

$\exists c \in (0, \pi) / f(c) = 0$, que equivale a afirmar que a ecuación ten polo menos unha solución no intervalo $(0, \pi)$.

2. 3. Facer o estudo e a representación gráfica da función $f(x) = \frac{x^2+1}{x}$, indicando de forma explícita, como mínimo, os puntos de corte cos eixos, asíntotas, extremos relativos e puntos de inflexión.

Domínio, continuidade e derivabilidade

$\operatorname{Dom} f = \mathbb{R} - \{0\} = (-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$ e f é contínua e derivábel en todo o seu domínio.

Cortes cos eixos

Corte $OX : f(x) \neq 0 \quad \forall x \in \operatorname{Dom} f \Rightarrow f$ non presenta puntos de corte co eixo OX .

Corte $OY : 0 \notin \operatorname{Dom} f \Rightarrow f$ non presenta puntos de corte co eixo OY .

Simetria $f(-x) = \frac{(-x)^2+1}{-x} = \frac{x^2+1}{-x} = -\frac{x^2+1}{x} = -f(x) \Rightarrow f$ presenta unha simetria de xiro (simetria impar).

Asíntotas

- horizontais: $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 1}{x} = \infty$, logo non hai asíntotas horizontais.
 - verticais: $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 + 1}{x} = \infty$, así que hai unha asíntota vertical en $x=0$, de xeito que $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x^2 + 1}{x} = -\infty$ e $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x^2 + 1}{x} = +\infty$.
 - oblícuas:
- $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 1}{x^2} = 1$ e $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) - x = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 1}{x} - x = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 1 - x^2}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} = 0$, así que existe unha asíntota oblícua $y=x$, tanto no caso $x \rightarrow -\infty$ como no caso $x \rightarrow +\infty$.

Derivadas

$$f'(x) = \frac{2x \cdot x - (x^2 + 1)}{x^2} = \frac{x^2 - 1}{x^2}; \quad f''(x) = \frac{2x \cdot x^2 - (x^2 - 1) \cdot 2x}{x^4} = \frac{2}{x^3}$$

Extremos e monotonía

$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 - 1 = 0 \Leftrightarrow x^2 = 1 \Leftrightarrow x = \pm 1$; como $f''(1) > 0$ e $f''(-1) < 0$, f presenta un mínimo relativo en $A(1, 2)$ e un máximo relativo en $B(-1, -2)$.

$$f'(-2) > 0 \Rightarrow f'(x) > 0 \quad \forall x \in (-\infty, -1)$$

$$f'\left(-\frac{1}{2}\right) < 0 \Rightarrow f'(x) < 0 \quad \forall x \in (-1, 0)$$

$$f'\left(\frac{1}{2}\right) < 0 \Rightarrow f'(x) < 0 \quad \forall x \in (0, 1)$$

$$f'(2) > 0 \Rightarrow f'(x) > 0 \quad \forall x \in (1, +\infty)$$

Polo tanto f é monótona crecente en $(-\infty, -1) \cup (1, +\infty)$ e monótona decreciente en $(-1, 0) \cup (0, 1)$.

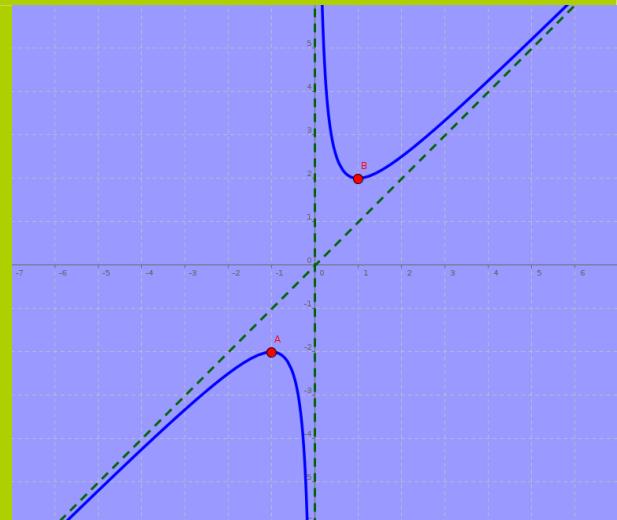
Inflexións e curvatura

$f''(x) \neq 0 \quad \forall x \in \text{Dom } f$; logo non presenta puntos de inflexión.

$$f''(-1) < 0 \Rightarrow f''(x) < 0 \quad \forall x \in (-\infty, 0)$$

$$f''(1) > 0 \Rightarrow f''(x) > 0 \quad \forall x \in (0, +\infty)$$

Logo f é cóncava en $(-\infty, 0)$ e convexa en $(0, +\infty)$.

- 1.5 4. Obter os pontos da curva $y^2=9x$ mais próximos ao ponto $P(5,0)$.

Os pontos da curva son da forma $Q(x, \pm 3\sqrt{x})$, e a distância de P a Q calcula-se como o módulo do vector \overrightarrow{PQ} .

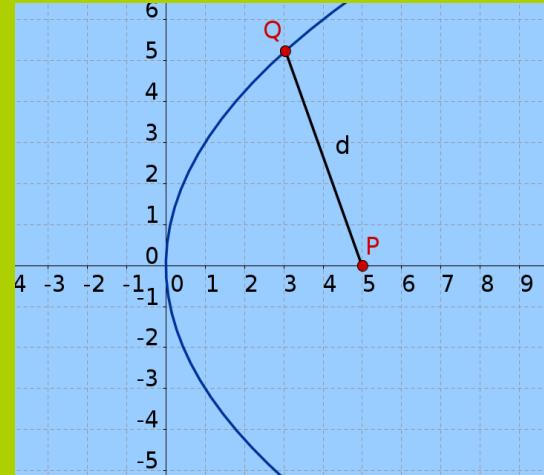
$$d(PQ) = |\overrightarrow{PQ}| = \sqrt{(x-5)^2 + (\pm 3\sqrt{x})^2} = \\ = \sqrt{x^2 - 10x + 25 + 9x} = \sqrt{10x^2 - 10x + 25}$$

Para obter o mínimo desta función, buscamos as raíces da sua derivada:

$$d'(x) = \frac{20x - 10}{2\sqrt{10x^2 - 10x + 25}} = \frac{10x - 5}{\sqrt{10x^2 - 10x + 25}}$$

$$d'(x) = 0 \Leftrightarrow 10x - 5 = 0 \Leftrightarrow x = \frac{1}{2}$$

$$d''(x) = \frac{10 \cdot \sqrt{10x^2 - 10x + 25} - (10x - 5) \cdot \frac{10x - 5}{\sqrt{10x^2 - 10x + 25}}}{10x^2 - 10x + 25} = \\ = \frac{10 \cdot (10x^2 - 10x + 25) - (10x - 5)^2}{\sqrt{(10x^2 - 10x + 25)^3}} = \frac{225}{\sqrt{(10x^2 - 10x + 25)^3}} > 0 \quad \forall x \in \mathbb{R}$$

Polo tanto, temos efectivamente dous mínimos e os puntos buscados son $Q\left(\frac{1}{2}, \frac{3\sqrt{2}}{2}\right)$ e $Q'\left(\frac{1}{2}, -\frac{3\sqrt{2}}{2}\right)$, e a distância mínima é $d\left(\frac{1}{2}\right) = \sqrt{10 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^2 - 10 \cdot \frac{1}{2} + 25} = \sqrt{\frac{10}{4} + 20} = \sqrt{\frac{90}{4}} = \frac{3\sqrt{10}}{2}$.

1 5. i.Definir os conceitos de primitiva e de integral definida, aportando algun exemplo de cada un deles.

1 ii. Enunciado e interpretación xeométrica do Teorema do Valor Médio do Cálculo Integral.

0.5 iii. Obter o punto c ao que se refire o teorema anterior para a función $f(x)=x^2-1$ no intervalo $[-2, 4]$.

i. Chama-se primitiva dunha función $f(x)$ a outra función $G(x)$ tal que $G'(x)=f(x) \forall x \in \text{Dom } f$

Chama-se integral definida dunha función $f(x)$ no intervalo $[a, b]$, e representa-se pola expresión $\int_a^b f(x) dx$, á area da rexión determinada pola curva $f(x)$ e o eixo OX no intervalo $[a, b]$. Esta área considera-se positiva se a función é positiva no intervalo $[a, b]$ e negativa se a función é negativa nese intervalo. No caso de que a función tome valores de signo positivo e negativo, a integral definida é a diferenza entre a suma das rexións positivas e as negativas.

Exemplos

Dada a función $f(x)=3x^2$, unha primitiva de $f(x)$ é a función $G(x)=x^3$, xá que $G'(x)=3x^2=f(x) \forall x \in \mathbb{R}$

A integral definida da función $f(x)=3x^2$ no intervalo $[2, 5]$ é:

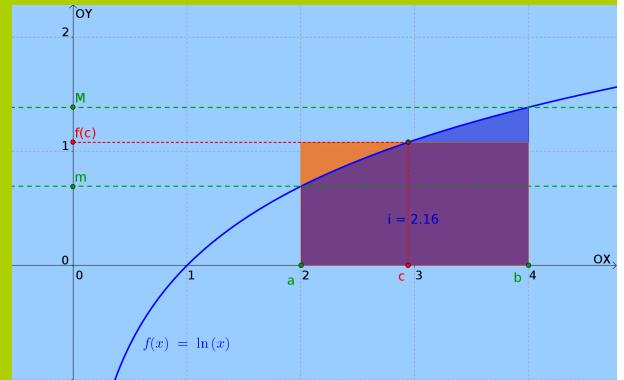
$$\int_2^5 3x^2 dx = [x^3]_2^5 = 5^3 - 2^3 = 125 - 8 = 117 u^2$$
.

Nota: Para obter esta área utiliza-se a Regra de Barrow.

ii. Dada unha función $f(x)$ contínua no intervalo $[a, b]$,
 $\exists c \in (a, b) / \int_a^b f(x) dx = f(c) \cdot (b-a)$.

Na igualdade $\int_a^b f(x) dx = f(c) \cdot (b-a)$, o primeiro membro representa a área determinada pola curva f no intervalo $[a, b]$, e o segundo membro representa a área dun rectángulo de base o intervalo $[a, b]$ e altura $f(c)$, con $c \in (a, b)$.

Resulta imediato que debe existir tal elemento c xá que a altura do rectángulo en cuestión debe ser un valor comprendido entre os valores mínimo e máximo da función no intervalo $[a, b]$, e pola continuidade da función, esa altura debe ser imaxe de algun elemento $c \in (a, b)$.

iii. $\int_{-2}^4 (x^2 - 1) dx = \left[\frac{x^3}{3} - x \right]_{-2}^4 = \left(\frac{64}{3} - 4 \right) - \left(\frac{-8}{3} - (-2) \right) = \frac{72}{3} - 6 = 18$

Logo $f(c) \cdot (4 - (-2)) = 18 \Leftrightarrow 6 \cdot f(c) = 18 \Leftrightarrow f(c) = 3 \Leftrightarrow c^2 - 1 = 3 \Leftrightarrow c^2 = 4 \Leftrightarrow c = \pm 2$

O valor que responde ás condicións do teorema é $c=2 \in (-2, 4)$.

2

6. Calcular as integrais indefinidas: i. $\int (x+2) \sen x \, dx$ ii. $\int \frac{dx}{x^2 - 4x + 3}$

i. Integrando por partes, fai-se $u=x+2$ e $dv=\sen x \, dx$, de onde resulta $du=dx$ e $v=\int \sen x \, dx=-\cos x$; e substituindo temos:

$$\begin{aligned}\int (x+2) \sen x \, dx &= (x+2) \cdot (-\cos x) - \int -\cos x \, dx = -(x+2) \cdot \cos x + \int \cos x \, dx = \\ &= -(x+2) \cdot \cos x + \sen x + C\end{aligned}$$

ii. O polinómio $x^2 - 4x + 3$ descompónse do xeito $x^2 - 4x + 3 = 2(x-1)(x-3)$, polo que $\int \frac{dx}{x^2 - 4x + 3} = \int \frac{dx}{(x-1)(x-3)}$.

Aplicando o método de integración racional temos:

$$\frac{1}{(x-1)(x-3)} = \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x-3} = \frac{A \cdot (x-3) + B \cdot (x-1)}{(x-1)(x-3)} \Rightarrow 1 = A \cdot (x-3) + B \cdot (x-1)$$

E obtemos os valores de A e B : $x=3 \Rightarrow B=\frac{1}{2}$ e $x=1 \Rightarrow A=-\frac{1}{2}$.

$$\text{Así que: } \int \frac{dx}{x^2 - 4x + 3} = \int \frac{dx}{(x-1)(x-3)} = \frac{1}{2} \left(-\int \frac{dx}{x-1} + \int \frac{dx}{x-3} \right) = \frac{1}{2} \ln \left| \frac{x-3}{x-1} \right| + C$$

- 1.5** 7. Representar o recinto delimitado polas gráficas das funcións $f(x)=x^3-x^2$ e $g(x)=4(x-1)$ e calcular a sua área.

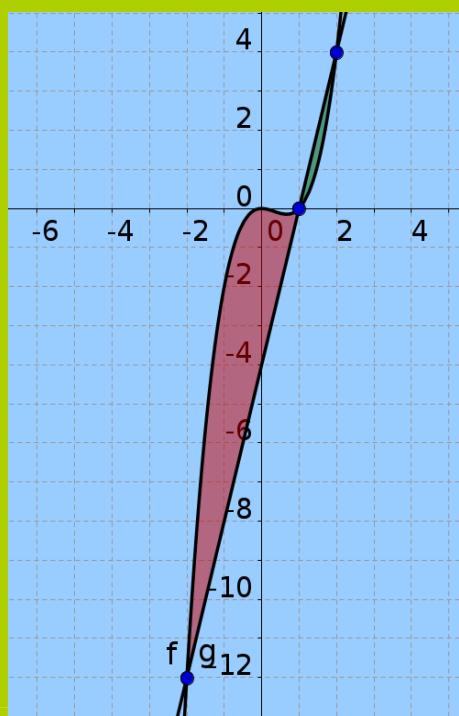
Facendo $f(x)=g(x)$ temos que
 $x^3-x^2=4(x-1) \Leftrightarrow x^3-x^2-4x+4=0 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow (x-1)\cdot(x+2)\cdot(x-2)=0$, logo as gráficas cortan-se
en $x=-2$, $x=1$ e $x=2$.

A integral fará-se polo tanto en dous intervalos: $[-2, 1]$ e $[1, 2]$. No primeiro intervalo temos que $f(0)=0$ e $g(0)=-4$, polo que $f(0)>g(0) \Rightarrow f(x)>g(x) \forall x \in (-2, 1)$.

No segundo intervalo $f\left(\frac{3}{2}\right)=\frac{9}{8}$ e $g\left(\frac{3}{2}\right)=2$, logo $f\left(\frac{3}{2}\right)<g\left(\frac{3}{2}\right) \Rightarrow f(x)<g(x) \forall x \in (1, 2)$.

Así que a área será:

$$\begin{aligned} & \int_{-2}^1 (f(x)-g(x)) dx + \int_1^2 (g(x)-f(x)) dx = \\ & = \int_{-2}^1 (x^3-x^2-4x+4) dx + \int_1^2 (-x^3+x^2+4x-4) dx = \\ & = \left[-\frac{x^4}{4} + \frac{3x^3}{3} + 2x^2 - 4x \right]_{-2}^1 + \left[\frac{x^4}{4} - \frac{3x^3}{3} - 2x^2 + 4x \right]_1^2 = \\ & = \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{3} - 2 + 4 \right) - \left(4 + \frac{8}{3} - 8 - 8 \right) + \left(-4 + \frac{8}{3} + 8 - 8 \right) - \left(-\frac{1}{4} + \frac{1}{3} + 2 - 4 \right) = \frac{23}{12} + \frac{24}{3} - \frac{4}{3} + \frac{23}{12} = \frac{63}{6} = \frac{21}{2} u^2 \end{aligned}$$

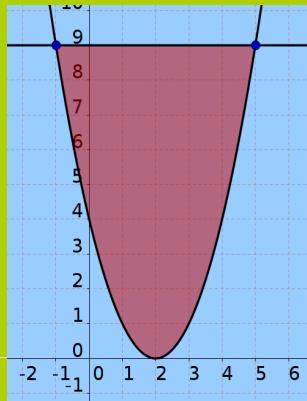

- 1.5** 8. Calcular o valor de $a>0$ tal que a rexión delimitada pola recta $y=a$ e a curva $y=(x-2)^2$ teña unha área de $36 u^2$.

$(x-2)^2=a \Leftrightarrow x-2=\pm\sqrt{a} \Leftrightarrow x=2\pm\sqrt{a}$, e debido á simetria das duas funcións a respecto da abscisa $x=2$, podemos estudar únicamente o intervalo $[2, 2+\sqrt{a}]$, de xeito que a condición é:

$$\begin{aligned} & \int_2^{2+\sqrt{a}} (a-(x-2)^2) dx = 18 \\ & \int_2^{2+\sqrt{a}} (a-(x-2)^2) dx = \left[ax - \frac{(x-2)^3}{3} \right]_2^{2+\sqrt{a}} = \\ & = \left((2+\sqrt{a})a - \frac{(\sqrt{a})^3}{3} \right) - 2a = \frac{2\sqrt{a^3}}{3}, \text{ e polo tanto:} \end{aligned}$$

$$\frac{2\sqrt{a^3}}{3} = 18 \Leftrightarrow \sqrt{a^3} = 27 \Leftrightarrow \sqrt{a} = 3 \Leftrightarrow a = 9$$

1.5

9. Obter unha primitiva $F(x)$ da función $f(x)=2x \cdot e^{x^2}$ tal que $F(0)=-1$ e calcular a área delimitada pola curva $f(x)$ no intervalo $[-1, 1]$.

As primitivas de $f(x)$ son da forma $F(x)=\int 2x \cdot e^{x^2} dx$, que é unha integral immediata, sen mais que pensar que $2x$ é a derivada de x^2 (tamén se pode obter a integral polo método de substitución).

$$\text{Así: } F(x)=\int 2x \cdot e^{x^2} dx = e^{x^2} + C$$

Como $F(0)=-1$, resulta: $F(0)=e^0+C=-1 \Leftrightarrow C=-2$, logo a primitiva buscada é $F(x)=e^{x^2}-2$.

$f(x)=2x \cdot e^{x^2}=0 \Leftrightarrow x=0$, e ademais $f(x)<0 \quad \forall x<0$ e $f(x)>0 \quad \forall x>0$, logo a área pedida é:

$$A=-\int_{-1}^0 2x \cdot e^{x^2} dx + \int_0^1 2x \cdot e^{x^2} dx = -[e^{x^2}]_{-1}^0 + [e^{x^2}]_0^1 = -(e^0 - e) + (e - e^0) = 2(e-1)$$

- 1 10. Dada a función $G(x)=\int_1^x \frac{\sin t}{t} dt$, obter de xeito razoado $G(1)$, $G'(\pi)$ e $G''(\pi)$.

Polo Teorema Fundamental do Cálculo Integral, a función $G(x)$ é unha primitiva de $f(x)=\frac{\sin x}{x}$, logo $G'(x)=f(x)=\frac{\sin x}{x}$ e $G''(x)=f'(x)=\frac{x \cdot \cos x - \sin x}{x^2}$.

Polo tanto temos:

$$G(1)=0 \text{ polas propias definición de función integral.}$$

$$G'(\pi)=f(\pi)=\frac{\sin \pi}{\pi}=0$$

$$G''(\pi)=f'(\pi)=\frac{-\pi}{\pi^2}=-\frac{1}{\pi}$$

1 11. i.Definir os conceitos de independéncia linear e de rango dun conxunto dentro dun espazo vectorial V , aportando algun exemplo de cada un deles.

0.5 ii.Cacular o rango do conxunto $W=\{(1, 2, 1, 3, 2), (0, 4, 4, 7, 7), (-1, 2, 3, 4, 5)\}$.

0.5 iii.Engadir un vector ao conxunto W de xeito que o seu rango aumente nunha unidade.

i.Di-se que un conxunto W contido nun espazo vectorial V é linearmente independente se a única combinación linear dos elementos de W que dá o vector nulo é a que ten todos os escalares nulos.

Chama-se rango do conxunto W ao cardinal do maior subconxunto de W que é linearmente independente.

ii.O rango de W coincide co rango da matriz $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 3 & 2 \\ 0 & 4 & 4 & 7 & 7 \\ -1 & 2 & 3 & 4 & 5 \end{pmatrix}$.

Triangularizando polo método de Gauss obtemos:

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 3 & 2 \\ 0 & 4 & 4 & 7 & 7 \\ -1 & 2 & 3 & 4 & 5 \end{pmatrix} \xrightarrow{F_3+F_1} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 3 & 2 \\ 0 & 4 & 4 & 7 & 7 \\ 0 & 4 & 4 & 7 & 7 \end{pmatrix} \xrightarrow{F_3-F_2} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 3 & 2 \\ 0 & 4 & 4 & 7 & 7 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Logo $\text{rang } W=2$.

iii.Para que o rango aumente nunha unidade engadiremos un vector que non sexa combinación linear dos dous primeiros, por exemplo $(0, 0, 0, 0, 1)$, xá que así:

$$\text{rang} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 3 & 2 \\ 0 & 4 & 4 & 7 & 7 \\ -1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \text{rang} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 3 & 2 \\ 0 & 4 & 4 & 7 & 7 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = 3.$$

1.5

12. Resolver a ecuación matricial $AB - 2X = CX$, con $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & 1 \end{pmatrix}$ e

$$C = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ -1 & 2 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{pmatrix}.$$

$$\begin{aligned} AB - 2X = XC &\Leftrightarrow AB = 2X + XC \Leftrightarrow AB = 2I_3 + XC \Leftrightarrow AB = X2I_3 + XC \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow AB = X(2I_3 + C) \Leftrightarrow X = AB(2I_3 + C)^{-1} \end{aligned}$$

$$2I_3 + C = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 0 \\ -1 & 4 & 1 \\ 1 & -1 & 3 \end{pmatrix} \Rightarrow \det(2I_3 + C) = 43 \neq 0; \text{ logo } \exists (2I_3 + C)^{-1}.$$

$$(2I_3 + C)^{-1} = \frac{1}{43} \begin{pmatrix} 13 & -3 & 1 \\ 4 & 9 & -3 \\ -3 & 4 & 13 \end{pmatrix}, \text{ así que:}$$

$$X = AB(2I_3 + C)^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 3 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & 1 \end{pmatrix} \cdot \frac{1}{43} \begin{pmatrix} 13 & -3 & 1 \\ 4 & 9 & -3 \\ -3 & 4 & 13 \end{pmatrix} =$$

$$\frac{1}{43} \begin{pmatrix} 7 & -1 & 5 \\ 8 & 1 & 7 \\ 2 & -1 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 13 & -3 & 1 \\ 4 & 9 & -3 \\ -3 & 4 & 13 \end{pmatrix} = \frac{1}{43} \begin{pmatrix} 72 & -10 & 75 \\ -95 & 13 & 96 \\ 19 & -11 & 18 \end{pmatrix}$$

2 13. Estudar a compatibilidade e resolver, nos casos en que sexa posíbel, o sistema linear

$$S \equiv \begin{cases} 2x+3y-z=3 \\ x-3y+2z=0 \\ -3x-z=k \end{cases}$$

Sexan $M = \begin{pmatrix} 2 & 3 & -1 \\ 1 & -3 & 2 \\ -3 & 0 & -1 \end{pmatrix}$ e $M^* = \begin{pmatrix} 2 & 3 & -1 & 3 \\ 1 & -3 & 2 & 0 \\ -3 & 0 & -1 & k \end{pmatrix}$ as matrices do sistema.

$$\det M = \begin{vmatrix} 2 & 3 & -1 \\ 1 & -3 & 2 \\ -3 & 0 & -1 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow \text{rang } M \leq 2, \quad \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 1 & -3 \end{vmatrix} = -9 \Rightarrow \text{rang } M = 2$$

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & 3 \\ 1 & -3 & 0 \\ -3 & 0 & k \end{vmatrix} = -9k - 27 = 0 \Leftrightarrow k = -3; \text{ logo temos rang } M^* = 2 \text{ se } k = -3 \text{ e rang } M^* = 3 \text{ se}$$

$k \neq -3$, polo que o sistema será incompatíbel se $k \neq -3$ e será compatíbel indeterminado con 1 grau de liberdade se $k = -3$.

$$\text{Resolvendo para } k = -3 \text{ temos: } S \equiv \begin{cases} 2x+3y-z=3 \\ x-3y+2z=0 \\ -3x-z=-3 \end{cases} \equiv \begin{cases} 2x+3y=z+3 \\ x-3y=-2z \\ -3x-z=-3 \end{cases}$$

$$x = \frac{\begin{vmatrix} z+3 & 3 \\ -2z & -3 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 1 & -3 \end{vmatrix}} = \frac{3z-9}{-9} = \frac{3-z}{3} \quad \text{e} \quad y = \frac{\begin{vmatrix} 2 & z+3 \\ 1 & -2z \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 1 & -3 \end{vmatrix}} = \frac{-5z-3}{-9} = \frac{5z+3}{9}.$$

$$\text{Logo a solución neste caso é } \left(\frac{3-z}{3}, \frac{5z+3}{9}, z \right) \quad \forall z \in \mathbb{R}$$

1.5 14. Calcular o determinante da matriz $B^{-1} \cdot C$ sabendo que $\det B = 2$, que $C = (C_1 + C_2, 3C_2)$ e que $\det(C_1, C_2) = 4$, indicando as propriedades utilizadas.

Polas propriedades dos determinantes sabe-se que $\det B = 2 \Leftrightarrow \det B^{-1} = \frac{1}{\det B} = \frac{1}{2}$.

Ademais: $\det C = \det(C_1 + C_2, 3C_2) = \det(C_1, 3C_2) + \det(C_2, 3C_2) = 3 \cdot \det(C_1, C_2) = 3 \cdot 4 = 12$.

Nota: utilizaron-se as propriedades “suma de columnas”, “extracción de factor comun a unha columna” e “coluna múltiplo de outra columna”.

Polo tanto, pola propriedade do determinante dun producto de matrices:

$$\det B^{-1} \cdot C = \det B^{-1} \cdot \det C = \frac{1}{2} \cdot 12 = 6$$

1.5

15. Resolver a ecuación $\begin{vmatrix} x & x & x & x \\ x & 1 & 0 & x \\ x & 0 & x & 1 \\ x & x & 1 & 0 \end{vmatrix} = 0$.

$$\begin{vmatrix} x & x & x & x \\ x & 1 & 0 & x \\ x & 0 & x & 1 \\ x & x & 1 & 0 \end{vmatrix} \xrightarrow[F_2-F_1]{F_3-F_1} \begin{vmatrix} x & x & x & x \\ 0 & 1-x & -x & 0 \\ 0 & -x & 0 & 1-x \\ 0 & 0 & 1-x & -x \end{vmatrix} = x \cdot \begin{vmatrix} 1-x & -x & 0 \\ -x & 0 & 1-x \\ 0 & 1-x & -x \end{vmatrix} = x \cdot [-(1-x)^3 - (-x)^3] =$$

$$= x \cdot [(x-1)^3 - x^3]$$

Logo $\begin{vmatrix} x & x & x & x \\ x & 1 & 0 & x \\ x & 0 & x & 1 \\ x & x & 1 & 0 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow x \cdot [(x-1)^3 - x^3] = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x=0 \\ (x-1)^3 - x^3 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=0 \\ (x-1)^3 = x^3 \end{cases} \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x=0 \\ x-1=x \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=0 \\ x=\frac{1}{2} \end{cases}$$

16. Sexa S un sistema linear homoxéneo con igual número de ecuacións que de incógnitas, razonar os seguintes enunciados:

0.5

- i. Se S é compatíbel indeterminado, que se pode afirmar acerca do determinante da matriz de coeficientes?
- ii. E se S é compatíbel determinado?
- iii. É posíbel que o sistema sexa incompatíbel?

0.5

0.5

- i. Ao ser un sistema homoxéneo é sempre compatíbel, polo que para ser indeterminado abonda con que o determinante da matriz de coeficientes sexa nulo, de xeito que o rango do sistema sexa inferior ao número de incógnitas.
- ii. Para que o sistema sexa compatíbel determinado, a matriz de coeficientes debe ser regular, é dicir, o seu determinante há de ser distinto de 0.
- iii. É imposíbel que o sistema sexa incompatíbel, xá que cando menos ten por solución a trivial. Dito de outra maneira, os rangos da matriz de coeficientes e ampliada coincide sempre, xá que a coluna de termos independentes, por ser nula, non incrementa o rango da matriz de coeficientes.